

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
Vår referanse 2016/922-3 461.0 NMA
Saksbehandler Nina Marie Aas, tlf. 61 26 60 39

Dato 02.05.2016

NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder – høring

Fylkesmannen i Oppland mener det er positivt, og nødvendig, at temaet overvann løftes opp og blir tatt inn i en helhetlig vannforvaltning. Vi mener *NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder* er godt gjennomarbeidet, og angir gode løsninger for hvordan en helhetlig forvaltning av overvann skal innarbeides i gjeldende lovverk og forvaltningspraksis. NOU'en ivaretar i stor grad både hensynet til samfunnssikkerhet og miljømessige forhold.

Vi viser til oversendelse av 2. februar 2016 med høring av NOU 2015:16 for overvann i byer og tettsteder. Utvalget legger stor vekt på samordning mellom håndtering av overvann og bruk av plan- og bygningsloven som verktøy. Fylkesmannen støtter dette utgangspunktet. Våre merknader følger kapitteloverskriftene i utredningen.

10. Krav for å hindre forurensning

Fylkesmannen foreslås som forurensningsmyndighet for nytt kapittel 15 c og skal drive tilsyn med at veieier drifter, tømmer og vedlikeholder sandfang o.l., i samsvar med de krav som stilles. Fylkesmannen i Oppland finner det naturlig at disse oppgavene tillegges Fylkesmannen. Vi vil imidlertid presisere at oppgavene medfører merarbeid og behov for kompetanseheving i fylkesmannsembetene, og forutsetter at det avsettes tilstrekkelig ressurser til arbeidet.

11. Håndtering av overvann i planlegging

Økt fokus på overvannshåndtering og krav om fysiske tiltak for å håndtere overvann kan komme i direkte konflikt med andre nasjonale føringer i planleggingen. Spesielt i byer og større tettsteder vil behov for arealer til fysiske tiltak for overvannshåndtering kunne komme i direkte konflikt med sentrale føringer i *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging*, om økt fortetting og god arealutnyttelse. Fysiske tiltak for overvannshåndtering som eksempelvis fordrøyingssmagasin, infiltrasjonsarealer, flombed og åpne flomløp (grønnstruktur, åpne bekker) krever arealer. Det er derfor viktig at det gis klare føringer til kommunene som planmyndighet om hvordan prioriteringene mellom disse formålene skal ivaretas. Kunnskap om hvilke overvannstiltak som er relevante og hvor store arealer disse krever, samt kunnskap om tiltak som ikke er arealkrevende (grønne tak) er avgjørende for å kunne optimalisere arealutnyttelsen samtidig som overvannet håndteres på en tilfredsstillende måte. God veiledning om hvordan nødvendig blågrønn struktur kan bidra til å gjøre byer og tettsteder mer attraktive, blir også sentralt.

16. Avledning av overvann i vassdrag

I kapittel *Avledning av overvann i vassdrag* heter det at kommunen får delegert myndighet etter vannressursloven § 14 til å stå for gjenåpning av vassdrag. Vi legger til grunn at ordlyden i

bestemmelsen ellers skal være slik den er i dag, og at det stilles krav om reguleringsplan slik at tiltakene omfattes av forslaget til ny forskrift om samordning. Vi støtter utvalget i at slike gjenåpninger bør skje gjennom plan og den brede prosessen som plan- og bygningsloven legger opp til.

Fylkesmannen har ingen motforestillinger mot at kommunene får delegert ansvar for å utføre gjenåpningen. Vi vil likevel presisere at vi mener at dokumentasjonskravet må bestå for gjenåpninger, og at relevante fagmyndigheter (NVE/Fylkesmannen) må kvalitetssikre og godkjenne slike planer for å sikre at både sikkerhet og miljøfaglige hensyn ivaretas i tråd med relevante særlover.

21. Fordeling av forvaltningsoppgaver

Overvannshåndtering er en sammensatt problemstilling, og berører mange fagområder. Det er en stor oppgave for kommunene å imøtekomme kravene som er foreslått. Det er derfor avgjørende å gjennomføre et systematisk og faglig godt veiledningsarbeid, slik at kommunene i størst mulig grad blir i stand til å utøve sine ansvarsoppgaver på en god måte. Fylkesmannen vet av erfaring at det er generelt liten erfaring og kompetanse om dette i kommunene, og vi anser det derfor som en forutsetning for et vellykket resultat at det avsettes tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet.

Det er i dag noe uklare grenser i praksis mellom Fylkesmannen og NVE om hvordan overvann skal ivaretas i planarbeid. Det er derfor bra at det i forslaget legges opp til klare ansvarsfordeling mellom disse fagetatene. Utvalget anbefaler at Fylkesmannen videreutvikler sin rolle, slik at embetet vil kunne påpeke manglende overvannshensyn eller synergieffekter i planprosesser, samt ivareta sin rolle som klageinstans innenfor plan- og bygningslovens område. Vi har ingen merknader til den foreslåtte strukturen.

23. Lovforslag og merknader

I forslag til ny forskrift om samordning av vannressursloven og plan- og bygningslovens gis bestemmelser for hvordan ellers konsesjonspliktige tiltak som er regulert gjennom plan ikke trenger konsesjonsbehandling. Fylkesmannen støtter tanken om samordning mellom disse regelverkene. I § 4 pkt. 3 foreslås det at overvannstiltak ikke skal konsesjonsbehandles dersom *«reguleringsplanen inneholder bestemmelser om vedlikehold av overvannstiltaket, og bestemmer hvem som skal ha ansvaret for vedlikehold av overvannstiltaket»*. Fylkesmannen minner om at bestemmelser som vedtas til plan må ha hjemmel i plan- og bygningsloven, det er pbl. § 12-7 som styrer hvilke bestemmelser som kan fastsettes.

Når det gjelder forslag til ny bestemmelse i forurensningsloven, § 22 a, om frakobling av overvann fra offentlig avløpsledning er Fylkesmannen enig i at dette er en nødvendig hjemmel for kommunene å ha dersom det skal være mulig å overholde renskrav og håndtere overvannsproblematikken i fremtiden. Ordlyden i ny bestemmelse kan virke noe uklar med tanke på at det i utredningen legges til grunn en forutsetning om at overvannet skal kunne håndteres på tilfredsstillende måte lokalt. Det legges videre til grunn at kommunen skal foreta en forholdsmessighetsvurdering. Vi mener det bør ses på om denne vurderingen bør tas direkte inn i bestemmelsen som et vilkår. Dette vil ivareta rettsikkerheten til grunneier/tiltakshaver.

Med hilsen

Sigurd Tremoen

Runa Bø
fagdirektør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.